

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Tijdelijke Subsidieregeling Vuurwerkverbod COVID-19 (TSVC-19)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl.

1. Wat is de aanleiding?

Door de ontwikkelingen rond de verspreiding van COVID-19 en in verband daarmee de grote druk op de zorg en handhaving is eind 2020 door verschillende maatschappelijke partijen de oproep gedaan om tijdens de jaarwisseling 2020/2021 het afsteken van eindejaarsvuurwerk eenmalig te verbieden. Zowel de voorzitters van de veiligheidsregio's, de SEH-artsen en vertegenwoordigers uit de zorg en hulpverlening, als de politie en de politie- en boabonden hebben zich uitgesproken voor een dergelijk verbod. Ook de Tweede Kamer heeft de wens geuit om de druk voor artsen en verpleegkundigen in de ziekenhuizen te ontlasten.¹ Mede naar aanleiding hiervan heeft het kabinet besloten om eenmalig de verkoop en het afsteken van eindejaarsvuurwerk te verbieden voor de jaarwisseling 2020/2021.

Gelet op het specifieke karakter van de vuurwerkbranche, met drie vastgelegde verkoopdagen per jaar waarin de gehele jaarmzet wordt gerealiseerd, heeft het kabinet besloten tot extra steunmaatregelen speciaal voor de vuurwerksector.

2. Wie zijn betrokken?

Doelgroepen voor de regeling zijn detailhandelaars die vuurwerk verkopen, vuurwerkbedrijven, en ondernemingen die zowel detailhandelaar als vuurwerkbedrijf zijn. Gedurende de voorbereiding van de besluitvorming heeft overleg plaatsgevonden met de vuurwerkbranche, vertegenwoordigd door de BPN (Belangenvereniging Pyrotechniek Nederland), de SVNC (Stichting Vuurwerkdealers Nederlands Consumentenvuurwerk), Vuurwerkcheck en meerdere detailhandelsbranches zoals de Tuinbranche Nederland en Inretail. De vuurwerkbranche heeft informatie geleverd ter onderbouwing van de verwachte extra kosten en inbreng geleverd met betrekking tot de uitvoeringsaspecten van deze subsidieregeling. De SVNC heeft gepleit voor een regeling die zou voorzien in een volledige vergoeding van de schade van de ondernemers. De voorzieningenrechter heeft echter inmiddels benadrukt dat de financiële regeling van de Rijksoverheid winkeliers niet volledig schadeloos kan stellen.²

Beoogd uitvoerder voor de nieuwe maatregel is de RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). RVO voert in opdracht van ministeries beleid uit dat is gericht op ondernemers, en beschikt over de hiervoor benodigde expertise. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is de opdrachtgever voor de subsidieregeling. Het ministerie van Financiën stelt in het kader van COVID-19 middelen ter beschikking aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om de regeling uit te kunnen voeren.

¹ Onder meer met een (aangehouden) motie van Kröger (GroenLinks) en Wassenberg (PvdD): Kamerstukken II 28684, nr. 635.

² Rechtbank Den Haag, 11 december 2020, uitspraak in kort geding, ECLI:NL:RBDHA:2020:12601.

3. Wat is het probleem?

De vuurwerkbranche heeft als gevolg van het tijdelijke vuurwerkverbod in 2020 geen gelegenheid gekregen voor de jaarlijkse verkoop van eindejaarsvuurwerk in de laatste drie dagen van december. De vuurwerkbranche is gehouden aan deze wettelijk bepaalde verkoopdagen.³ Dit levert extra financieel nadeel op voor de vuurwerkbranche ten opzichte van andere sectoren die als gevolg van COVID-19-maatregelen tijdelijk hun activiteiten deels of geheel hebben moeten stilleggen gedurende een langere of kortere periode. Waar andere sectoren na opheffing van de COVID-19-maatregelen hun bedrijvigheid direct weer kunnen uitvoeren geldt dit voor de vuurwerksector niet vanwege de voorgeschreven verkoopdagen. Bovendien heeft besluitvorming over dit vuurwerkverbod zeer kort voor de jaarwisseling 2020/2021 plaatsgevonden. Dit heeft voor de branche twee typen financiële consequenties:

In de eerste plaats moet het niet verkochte vuurwerk een jaar langer worden opgeslagen. Bij de bekendmaking van het kabinetsbesluit op 13 november 2020⁴ was het eindejaarsvuurwerk voor de jaarwisseling 2020/2021 al besteld en deels geleverd of onderweg naar Nederland. Bovendien brengt de opslag van het niet verkochte eindejaarsvuurwerk op geschikte locaties gedurende een heel jaar en eventueel noodzakelijk vervoer naar deze locaties extra kosten met zich mee. Niet alle ondernemers in de branche hebben namelijk gedurende het gehele jaar opslagruimte beschikbaar, zodat extra vervoer moet plaatsvinden voor efficiënt gebruik van de opslagfaciliteiten.

In de tweede plaats hebben verkopers (winkeliers) van eindejaarsvuurwerk reeds kosten gemaakt met het oog op de verkoop in 2020, zoals voor het veilig kunnen verkopen van vuurwerk.

4. Wat is het doel?

Het kabinet acht extra steun voor de vuurwerksector nodig naast het generieke coronasteunpakket. Doel van de steun is het verminderen van de negatieve financiële gevolgen van het verbod voor vuurwerkbedrijven en detailhandelaars van eindejaarsvuurwerk. Met “financiële gevolgen” wordt hier ten eerste bedoeld de extra kosten die gemaakt worden voor opslag en transport, en de financiering daarvan. Ten tweede wordt bedoeld op kosten voor de eindejaarsvuurwerkverkoop van 2020, die door het verbod niet heeft kunnen plaatsvinden, en voor het annuleren van die verkoop. De steun betreft alleen het vuurwerk dat onder het tijdelijke verbod viel, dus “eindejaarsvuurwerk”: consumentenvuurwerk met uitzondering van fop- en schertsvuurwerk.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De regeling is bedoeld om de voor detailhandelaren en vuurwerkbedrijven de kosten te verminderen die het gevolg zijn van het door het kabinet ingestelde vuurwerkverbod. Zonder een extra steunmaatregel heeft dit grote financiële gevolgen voor de vuurwerkbranche. Ondernemers

³ Art. 2.3.2 Vuurwerkbesluit.

⁴ Kst. II 28684, nr. 640.

moeten immers forse extra kosten maken voor opslag en transport als direct gevolg van het vuurwerkverbod, en in relatie tot de eindejaarsverkoop die in 2020 niet heeft plaatsgevonden.

6. Wat is het beste instrument?

IenW heeft een analyse gemaakt van de beschikbare juridische instrumenten om vorm te geven aan de steunmaatregel. Op basis van die analyse en in overleg met diverse partijen is tot de conclusie gekomen dat een subsidieregeling het beste instrument is.

De voorgestelde regeling voorziet in subsidies voor activiteiten ten behoeve van de geannuleerde eindejaarsverkoop 2020. Met een subsidieregeling kan dus invulling worden gegeven aan de benodigde extra steun.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Burgers

Geen

Overheid

Voor het verminderen van de financiële gevolgen van het vuurwerkverbod voor de sector is een bedrag van € 40 miljoen door het Kabinet beschikbaar gesteld. Dit geld komt uit de Staatsbegroting.